

บทที่ 2

หลักการใช้ภาษาไทย

หัวข้อหลัก

1. คำและการใช้คำ

- ความหมายของคำ
- รูปและเสียงของส่วนประกอบของคำ
- ประเภทของคำตามความหมาย
- การใช้คำ

3. สำนวนและการใช้สำนวน

2. ประโยคและการใช้ประโยค

- ประโยคในภาษาไทยตามหลักไวยากรณ์
- การใช้ประโยค

4. โวหาร

ความหมายของคำ

“เสียงพูด, เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ,
เสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อ
แสดงความคิด โดยปรกติถือว่าเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งมี
ความหมายในตัว”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554

รูปและเสียงของส่วนประกอบของคำ

คำตัวอย่าง	เสียง (IPA)	องค์ประกอบ
	 → 	 พยัญชนะ ตัว ก
	 → 	 สระ สระอิ (◌◌)
	 → 	 วรรณยุกต์ ไม่มีวรรณยุกต์

1.2.1 สระ

สระในภาษาไทยมี 21 รูป 32 เสียง **สระบางเสียงประกอบด้วยรูปมากกว่า 1** เช่น เสียงสระ เอาะ ประกอบด้วยรูปสัญลักษณ์ เ-, -า และ -ะ

สระเดี่ยว		สระประสม		สระเกิน
เสียงสั้น	เสียงยาว	เสียงสั้น	เสียงยาว	
อะ	อา	เอียะ	เอีย	ำ
อิ	อี	เอือะ	เอือ	ใ
อึ	อื	อัวะ	อัว	เู
อุ	อู			เอา
เอะ	เอ			ฤ (รี, รี้, เรอ)
แอะ	แอ			ຼາ (รื่อ)
โอะ	โอ			ฤ (ลือ)
เอาะ	ออ			ຼາ (ลือ)
เอะ	เอ			

พยัญชนะในภาษาไทยใช้เป็น

พยัญชนะต้นเดี่ยว พยัญชนะต้นคู่

และ พยัญชนะท้าย หรือเรียกว่า

ตัวสะกด

๖
 ๗
 ๘
 ๙
 ๐

An illustration of a stack of seven books and an open book. The stack of books is on the left, with the top book's cover visible, showing some text and a small illustration. The open book is on the right, showing two pages of text. The entire illustration is in a dark, monochromatic style with white highlights.

เสียงกลาง	เสียงสูง	เสียงต่ำ	
		เสียงต่ำคู่	เสียงต่ำเดี่ยว
ก	ข	ค ฅ	ง
จ	ฉ	ช ฌ	ญ ย
ฎ ฏ	ฐ ฑ	ท ฒ ท ธ	ณ น
ด ต	ฒ	พ ภ	ม
บ	ผ	ฟ	ร
ป	ศ ษ ส	ซ	ล พ
อ	ห	ฮ	ว

1.2.2 พยัญชนะ

พยัญชนะต้น **คู่** คือ คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว ได้แก่ คำควบกล้ำ, อักษรนำ

คำควบกล้ำ

1) ควบกล้ำแท้

คำควบกล้ำแท้ คือ คำที่ออกเสียง

ร, ล, ว

ปราบ ขลัง แกว่ง

2) ควบกล้ำไม่แท้

คำควบกล้ำไม่แท้ คือ คำที่ไม่ออกเสียง

ร

จริง เส้า

อักษรนำ

1) ห นำ

ห นำ
อักษรต่ำ

หรรษา
หนึ่ง

2) อ นำ ย

อ นำ ย

อยู่

3) อักษรสูงหรือกลาง นำอักษรต่ำเดี่ยว

อักษรสูงหรืออักษรกลาง
นำอักษรต่ำเดี่ยว

สนุก
ตลาด

ควบกล้ำแท้ ออกเสียงควบสองพยัญชนะ เช่น ปราบ = ปฺราบ, ขลัง = ขฺลัง, แกว่ง = แกฺว่ง
ควบกล้ำไม่แท้ ไม่ออกเสียง ร เช่น จริง = จิง, เส้า = เส้า

หมายเหตุ : การอ่านออกเสียงอาจแตกต่างกันตามสำเนียง แต่หลักการแบ่งประเภทใช้ตามเกณฑ์ภาษาไทยมาตรฐาน

1.2.2 พยัญชนะ

พยัญชนะ**ท้าย** พยัญชนะท้ายหรือตัวสะกด แบ่งออกเป็น 9
มาตรา พิจารณาตามการออกเสียง ดังนี้

เสียงพยัญชนะท้าย	รูปพยัญชนะท้าย
แม่กบ	บ ป พ ภ ฟ ผ ฝ
แม่กด	ฏ ต ฐ ฑ ฒ ถ ท ธ ญ ด จ ช ซ ศ ษ ส ท ฒ ณ
แม่กก	ก ข ค ม
แม่กม	ม
แม่นน	ณ น ญ ร ล พ
แม่กง	ง
แม่เกอว	ว
แม่เกย	ย

1.2.3 วรรณยุกต์

วรรณยุกต์ในภาษาไทยมีทั้งหมด **5 เสียง** ได้แก่ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา แต่ปรากฏ **4 รูป** ได้แก่   ซึ่งสัมพันธ์กับอักษร **3 หมู่** ดังนี้

	เสียง สามัญ	เสียงเอก	เสียงโท	เสียงตรี	เสียง จัตวา
อักษรกลาง	กา	ก่า	ก้า	ก๊า	ก๋า
อักษรสูง	-	ข่า	ข้า	-	ขา
อักษรต่ำคู่	คา	-	ค่า	ค๊า	-
อักษรต่ำเดี่ยว	มา	หม่า	หม่า/ม่า	ม๊า	หมา

ประเภทของคำตามความหมาย

การจำแนกประเภทของคำอาจทำได้โดยใช้เกณฑ์
ตามความหมาย แบ่งได้เป็น **2 ประเภทกว้าง ๆ** ได้แก่

1. คำที่มีความหมายโดยตรง
2. คำที่มีความหมายโดยนัย

1.3 ประเภทของคำตามความหมาย

ความหมายโดยตรง

ความหมายโดยตรง (denotation) คือ ความหมาย
แรกที่ใช้ภาษา รู้ และใช้โดยทั่วไป คำประเภทนี้บางคนเรียกว่า
คำที่มีความหมายประจำรูป หรือ **คำที่มีความหมายตรงตัว**
แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ **คำที่มีความหมายเดียว** และ **คำที่**
มีหลายความหมาย

1.3 ประเภทของคำตามความหมาย

ความหมายโดยนัย หมายถึง ความหมายรองที่ผู้ใช้ภาษาในสังคมเดียวกันยอมรับ **มักเป็นความหมายที่ไม่ตรงตามรูปศัพท์ ผู้รับสารต้องแปลความหมายจากบริบทร่วมกับประสบการณ์ เพื่อทำความเข้าใจ ตัวอย่าง**

ระวางเดินสะดุดหิน

ข้อสอบวิชาภาษาไทยหินมาก ๆ

1.4 การใช้คำ

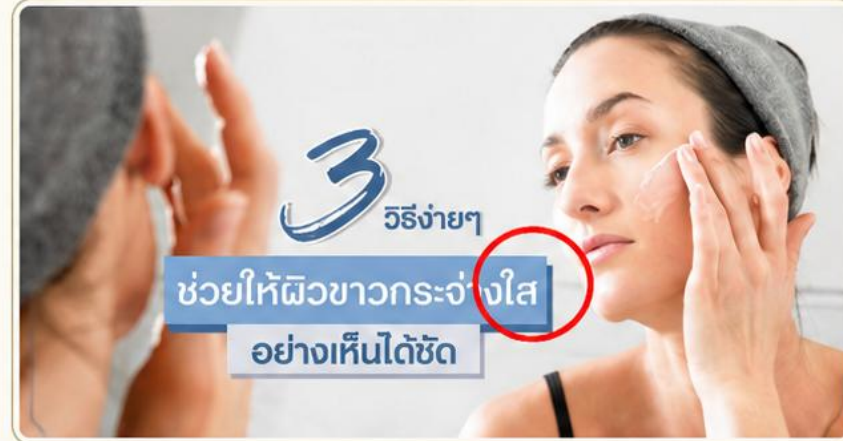
การใช้คำ

- คำที่มีเสียงเหมือนกันแต่รูปต่างกัน
- คำที่มีรูปเหมือนกันแต่เสียงต่างกัน
- คำที่มีรูปต่างกันแต่เสียงคล้ายกัน
- คำไวยากรณ์

1.4 การใช้คำ

คำที่มีเสียงเหมือนกันแต่รูปต่างกัน

ใส อ่านว่า ไส
หมายถึง แจ่มกระจ่าง

ใส อ่านว่า ไส
หมายถึง ทำให้เคลื่อนที่ไปบน
พื้นราบโดยที่ตนเอง เคลื่อนที่ไป
ด้วย

1.4 การใช้คำ

คำที่มีรูปเหมือนกันแต่เสียงต่างกัน

สระ - ะ

สระ อ่านว่า สระ หมายถึง แอ่งน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นเองหรือคนขุด

สระ อ่านว่า สระ-หระ หมายถึง เสียงพูดที่แปลงออกมาโดยอาศัยการเคลื่อนไหวของลิ้นและริมฝีปากเป็นสำคัญ แต่ไม่มีการสกัดกั้นจากอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งในปาก เช่น เสียง อะ อา

1.4 การใช้คำ

คำที่มีรูปต่างกันแต่เสียงคล้ายกัน

ข้อใดถูกต้อง

1. ผัดวันประกันพรุ่ง
2. ผลัดวันประกันพรุ่ง

คำว่า “ผลัด” กับ “ผัด”

ต่างกันที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ล

และไม่มี ล ทำให้เสียงและความหมาย

เปลี่ยนไป คือ “ผลัด” หมายถึง เปลี่ยนแทนที่

ส่วน “ผัด” หมายถึง ย้ายไปย้ายมา

หมุนไปมา ต่อให้ใกล้ ขอเลื่อนเวลาไป

1.4 การใช้คำ

1) คำลักษณนาม

- รถบรรทุกเบรคแตก!ชนราวกว่า10คัน จราจรติดหนึ่ก
- คนร้ายกว่า 10 คน ลักลอบตัดไม้พะยุงในวัดเกือบ 10 ต้น

2) คำบุพบท

- โรงแรมและที่พักราคาถูกใกล้โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา
- เจ้าหน้าที่ พนักงานมอบผ้าห่มกันหนาวให้แก่ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส

ระดับคำในภาษา

ผู้สื่อสารต้อง**เลือกใช้คำให้**
เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และ
สถานการณ์ ภาษาไทยมีระดับคำ
หรือระดับภาษาแบ่งตามความ
สุภาพและเป็นแบบแผน **แบ่งอย่าง**
กว้าง ๆ เป็น 3 ระดับ

ระดับภาษาแบบแผน	ระดับภาษากึ่งแบบแผน	ระดับภาษาปาก
พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว	พระเจ้าอยู่หัว	ในหลวง
เสวย รับประทาน ฉัณ	ทาน รับประทานอาหาร	กิน ยัด เจี้ยะ ฟาด แดก
รถจักรยานยนต์	มอเตอร์ไซค์	มอไซค์
ประสงค์ ประารถนา	ต้องการ	อยาก
เคียร ศีรษะ	หัว	กบาล

ประโยคและการใช้ประโยค

ผู้ใช้ภาษาไทยสร้างประโยคโดยการนำคำมาเรียงต่อกันอย่างเป็นระบบตามกฎหมายเกณฑ์ กล่าวคือ มีเนื้อความเดียวกันและถูกต้องตามหลักภาษาไทย ในขณะที่เดียวกันผู้สื่อสารโดยใช้ภาษาไทยต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร 2 ลักษณะ

1. ชนิดของประโยคตามหลักไวยากรณ์

2. ชนิดของประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร

ชนิดของประโยคตามหลักไวยากรณ์

โครงสร้างของประโยคตามหลักภาษาไทยประกอบด้วยส่วนสำคัญ
2 ส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่

ภาคประธาน (ผู้กระทำ) และภาคแสดง (การกระทำ)

ภาคประธาน		ภาคแสดง			
เพื่อน (ประธาน)	พ่อ (ขยายประธาน)	สอน (กริยา)	ภาษา (กรรม)	อังกฤษ (ขยายกรรม)	เก่งมาก (ขยายกริยา)

จำแนกได้ 3 ชนิด ได้แก่ **1)** ประโยคความเดียว **2)** ประโยคความรวม **3)** ประโยคความซ้อน

2.1 ประโยคตามหลักไวยากรณ์

ประเภทของ ประโยคความรวม (อเนกัตถประโยค)

ประโยคที่เสนอเนื้อหาสาระตั้งแต่
สองเนื้อหาขึ้นไปรวมกัน
มี 4 ประเภท ดังนี้

1 ประโยคความรวม
(แสดงเนื้อหาคล้ายตามกัน)

2 ประโยคความรวม
(แสดงเนื้อหาให้เลือก)

3 ประโยคความรวม
(แสดงเนื้อหาขัดแย้งกัน)

4 ประโยคความรวม
(แสดงเนื้อหาเป็นเหตุเป็นผล)

สไลด์ 1 : ภาพรวม 4 ประเภท

2.1 ประโยคตามหลักไวยากรณ์

1 ประโยคความรวม
(แสดงเนื้อหาคล้ายตามกัน)

เราควรออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอและ
ทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย

สไลด์ 2 : คล้อยตามกัน

2.1 ประโยคตามหลักไวยากรณ์

2 ประโยคความรวม
(แสดงเนื้อหาให้เลือก)

เธอต้องพักผ่อนให้เพียงพอ
ไม่เช่นนั้นจะป่วยได้

สไลด์ 3 : ให้เลือก

2.1 ประโยคตามหลักไวยากรณ์

3 ประโยคความรวม
(แสดงเนื้อหาขัดแย้งกัน)

เขาจะเรียนคณะนิติศาสตร์
แต่ว่าแม่ไม่อนุญาต

สไลด์ 4 : ขัดแย้งกัน

2.1 ประโยคตามหลักไวยากรณ์

4 ประโยคความรวม
(แสดงเนื้อหาเป็นเหตุเป็นผล)

คุณไม่ดำเนินการตามสัญญา
จึงถูกไล่ออก

สไลด์ 5 : เหตุเป็นผล

2.1 ประโยคตามหลักไวยากรณ์

3) ประโยคความซ้อนหรือประโยคซ้อน เรียกว่า “สังกร-ประโยค” ประกอบด้วย **2 ประโยคใจความไม่เท่ากัน** ประโยคหลักที่มีใจความสำคัญ เรียกว่า “**मुख्यประโยค**” และมีประโยคย่อยที่มีความสำคัญน้อยกว่า ซ่อนอยู่ในประโยคหลัก เรียกว่า “**อนุประโยค**” ทำหน้าที่ขยายส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคหลัก และมีคำเชื่อมทำหน้าที่เชื่อมประโยค ทำให้การสื่อสารได้ใจความชัดเจนและมีเนื้อความสละสลวยยิ่งขึ้น

อาจารย์ (ประธาน)	กล่าวต้อนรับ (กริยา)	นักศึกษา (กรรม)	ที่เข้าร่วมโครงการ ปรับปรุงพื้นฐาน (บทขยายกรรม)	คำเชื่อม ที่
मुख्यประโยค		อนุประโยค		คำเชื่อม
อาจารย์กล่าวต้อนรับนักศึกษา		(นักศึกษา)เข้าร่วมโครงการปรับปรุงพื้นฐาน		ที่

หมายเหตุ: ประโยคซ้อนช่วยให้การสื่อสารมีความละเอียด ชัดเจน และสละสลวยยิ่งขึ้น

การใช้ประโยค

ผู้สื่อสารสร้างประโยคเพื่อใช้ถ่ายทอดความคิด
ประสบการณ์ของตน ตลอดจนแสดงเจตนา พร้อม ๆ กัน

การใช้ประโยคโดยทั่วไปแบ่งตามเจตนาของผู้ส่งสารได้
6 ประเภท ได้แก่ ประโยคคำถาม ประโยคตอบรับหรือปฏิเสธ
ประโยคบอกเล่า ประโยคคำสั่ง ประโยคขอร้อง
และประโยคชักชวน

สำนวนและการใช้สำนวน

ถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้ใช้ภาษาในสังคมใช้สื่อสารกันโดย
มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร หรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ ซึ่งปกติ
มักเป็นความหมายในเชิงเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย ผู้สื่อสารอาจ**ต้อง**
อาศัยความรู้ หรือประสบการณ์ร่วมกันจึงจะเข้าใจ

“การใช้สำนวนที่เหมาะสมจะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
ทำให้ผู้สื่อสารสามารถสื่อความหมายได้อย่างสร้างสรรค์และน่าสนใจ
โดยทั่วไปเราใช้สำนวนเพื่อการสื่อสารในกรณีต่อไปนี้”

3. จำนวนและการใช้สำนวน

สำนวนและการใช้สำนวน คือ ถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้ใช้ภาษาในสังคมใช้สื่อสารกันโดย

มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษรหรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ ซึ่งปกติมักเป็นความหมายในเชิงเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย

ผู้สื่อสารอาจต้องอาศัยความรู้ หรือประสบการณ์ร่วมกันจึงจะเข้าใจ

01

ใช้ जुใจ สั่งสอน หรือเตือนสติ
บางครั้งเรียกสุภาพิต

รักดีห้ามจั่ว
รักชั่วห้ามเสา
ไผ่ดีจะสบาย
ไผ่ชั่วจะลำบาก

น้ำเชี่ยวอย่าเอาเรือไปขวาง
การกระทำที่เป็นการขัดจ้งหะของ
เหตุการณ์หนึ่งหรือขัดอารมณ์
ของคนอื่น ที่มีผลกระทบรุนแรง
ก็อาจส่งผลให้คนที่เข้าไป
ขัดจ้งหะเกิดอันตรายขึ้นได้

02

ใช้แทนถ้อยคำที่ไม่ต้องการกล่าว
หรือตำหนิตรง

เต่าหัวงู
คนแก่หรือคนสูงอายุที่
ทำเจ้าชู้กับเด็กสาว,
คนแก่เข้าเล่ห์

หัวล้านได้หวิ
ผู้ที่ได้โน้ลิ่งที่
ไม่ก่อประโยชน์แก่ตน

03

ใช้เปรียบเทียบกับลักษณะหรือสถานการณ์
ที่ใกล้เคียงกัน

ผ้าซั้วห่อทอง
ผู้ที่มีฐานะร่ำรวย
แต่ทำตัวสมณะ
หรือแต่งตัวหอมช่อ

ฝันกลางวัน
นึกฝันถึงสิ่ง
ไม่อาจเป็น
จริงได้

หมายเหตุ: การใช้สำนวนที่เหมาะสมจะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้สื่อสารสามารถสื่อความหมายได้อย่างสร้างสรรค์และน่าสนใจ

3. จำนวนและการใช้สำนวน

การใช้สำนวนช่วยเพิ่มสีสันและความสละสลวยของถ้อยคำในการสื่อสาร

ใช้แทนถ้อยคำที่ไม่ต้องการกล่าวหรือตำหนิตรง

สำนวน	ความหมาย
เต่าหัวงู	คนแก่หรือคนสูงอายุที่ทำเจ้าชู้กับเด็กสาว, คนแก่เข้าเล่ห์
หัวล้านได้หวี	ผู้ที่ได้ในสิ่งที่ไม่ก่อประโยชน์แก่ตน

ใช้เพิ่มสีสันและความสละสลวยของถ้อยคำในการสื่อสาร

สำนวน	ความหมาย
ข้าวแดงแกงร้อน	บุญคุณ, มักใช้ในประโยคปฏิเสธ.
อยู่เย็นเป็นสุข	อยู่อย่างมีความสุข
บ้านนอกคอกนา	เรียกคนที่เป็นชาวไร่ชาวนาอยู่นอกกรุงเทพ หรือเมืองหลวง
สิ้นตะอ้ายปาก	มีฐานะดีขึ้นกว่าเดิมจนพอดัดเทียมกับผู้อื่น
ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง	ว่ากล่าวสั่งสอนผู้อื่นไม่ให้ทำอย่างใด แต่ตนกลับทำอย่างนั้นเสียเอง

4. โวหาร

โวหาร

กลวิธีการใช้ข้อความในการสื่อสารที่เรียบเรียง
อย่างมีชั้นเชิงและมีศิลปะ เพื่อให้ผู้รับสาร**เข้าใจ**
เรื่องราวอย่างแจ่มแจ้งและลึกซึ้ง
เกิดภาพและความรู้สึก
ตามความต้องการของผู้ส่งสาร

ผู้ส่งสารสามารถถ่ายทอดข้อมูลและความรู้สึก ด้วยโวหารต่าง ๆ

โวหารหลัก

บรรยาย

พรรณนา

โวหารรอง

เทศนา

อธิบาย

อุปมา

สารก

การเลือกใช้โวหารอย่างเหมาะสม จะช่วยให้สารที่สื่อออกมามีพลัง น่าเชื่อถือ และเกิดผลต่อผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรยายโวหาร

ความหมาย

- ✓ เล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ตามลำดับเวลา
- ✓ มุ่งให้ข้อมูลข้อเท็จจริงอย่างละเอียด
- ✓ ช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพเหตุการณ์ชัดเจน

ตัวอย่างบรรยายโวหาร

นายสนั่นเข้าสู่วิชาชีพครูครั้งแรก ใน พ.ศ. 2477 หลังจากเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเข้าเป็นครูประจำที่โรงเรียนประชาบาลประจำตำบลระโนด “ธัญเจริญ” อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา สอนอยู่เพียง 2 ปี ก็ลาออก เดินทางเข้ามาสมัครเป็นครูใหญ่โรงเรียน “แสงวิทยา” ซึ่งเป็นโรงเรียนราษฎร์ ตั้งอยู่ที่ถนนราชดำเนินกลาง จังหวัดพระนคร ใน พ.ศ. 2479 ขณะเดียวกันก็ได้แสวงหาความรู้ด้านวิชาชีพนอกเวลางานไปด้วย จนถึง พ.ศ. 2481 ก็ลาออก กลับมาสมัครเข้าเป็นครูโรงเรียนประชาบาลประจำตำบลระโนด “ธัญเจริญ” อีกเช่นเดิม แต่ก็อยู่ได้เพียงปีเดียว จึงรวมกันกับเพื่อนอีก 3 คน จัดตั้งโรงเรียนมัธยม ซึ่งเป็นโรงเรียนราษฎร์ขึ้น ชื่อ “โรงเรียนระโนดวิทยา” เปิดสอนครั้งแรก เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2482

พรรณนาโหวหาร

“

น้ำในคลองกำลังขึ้น ผักตบชวาลอยมาเป็นกอเล็กกอน้อย น้ำดูสะอาดน่าว่าย
มีบ้านเรือนปลูกเรียงรายอยู่สองฝั่งคลอง ผู้คนกำลังอาบน้ำบ้าง ชักผ้าบ้าง แต่ละบ้าน
จะมีเชือกกันกันคลื่นกระแทกจากเรือยนต์และเรือหางยาว เรือพายที่ได้คลื่นดูโคลงเคลง
น่ากลัวจะล่ม แต่ไม่ล่ม

”

(ภาษาพาที: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

อธิบายโวหาร

“

ภาษาไทย เป็นภาษาของชนชาติไทยซึ่งเป็นชาติเก่าแก่ที่มีถิ่นอาศัยตั้งแต่บริเวณตอนใต้ของประเทศจีนลงมาทางใต้แทรกผ่านถิ่นอาศัยของชนชาติต่าง ๆ อันได้แก่ เวียดนาม ลาว มาเลเซีย เขมร พม่า และอินเดีย มาสิ้นสุดลงในดินแดนที่เป็นประเทศไทยปัจจุบัน

(ปรีชาวิทรศน์มูมมองไทย : ปรีชา ช้างขวัญยืน)

”

ที่มา : ปรีชาวิทรศน์มูมมองไทย : ปรีชา ช้างขวัญยืน

เทศนาโหวหาร

“

...ความรู้นี้เป็นสิ่งที่สำคัญ จะติดตัวไปสำหรับอนาคต ถ้าผู้ที่มีความรู้ในด้านวิชาการพยายามที่จะฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ในชีวิตในสิ่งที่ดีที่งามที่ควร ให้สามารถที่จะปฏิบัติตนวางตัวให้ดีในสังคมได้เพียงไรก็เป็นเพียงกำไรเพียงนั้น กำไรนั้นจะเป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตและอนาคตมีความรุ่งเรืองได้ รวมทั้งจะทำให้บ้านเมืองอยู่ได้ เพราะว่าพลเมืองมีความรู้ พลเมืองสามารถที่จะเข้าหากันและกันได้เพื่อสร้างสังคมที่แข็งแกร่ง สังคมที่เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความมั่นคง...

”

(คำพ่อสอน : ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน)

สารกโวหาร

“

ปัญหาเรื่องการออกเสียงนั้นก็อันตรายอย่างยิ่ง นึกถึงคำว่า มหาวิทยาลัย เดี่ยวนี้ทางโทรทัศน์หรือวิทยุได้ยินว่า “หมาวิทยาลัย” กลายเป็น “วิทยาลัยหมา” ออกจะอันตรายซึ่งเรายอมไม่ได้ บางอย่างเรายอมได้ อย่างคำว่า “ฉัน” ที่จริงเขียนว่าฉัน แต่ว่าพูดกัน “ชั่น” ทั้งนั้น ก็ต้องเป็นสิ่งที่ต้องยอมไว้บ้าง แต่บางทีก็เกินไปหน่อย กลายเป็นอย่างอื่นในคำว่า ฉัน นี่คำว่า “น้ำม” เขียนว่า “น้ำ” แต่ออกเสียงว่า “น้ำม” นี่เราก็ต้องยอมบ้าง อย่างนี้ไม่เป็นไร

”

ที่มา : ปัญหาการใช้ภาษาไทย : อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อุปมาโหวต

“

ตอนนั้นเองที่เราสังเกตเห็นว่าบนพื้นทรายชั้นที่ลาดลงสู่หาดทรายกว้างสีดำนั้น มีสิ่งของทั้งระเกะระกะโผล่ให้เห็น ถูกทรายกลบไปกึ่งหนึ่ง มีอยู่ทั่วไปหมด จำนวนมากมายเหลือเชื่อ บางชิ้นโผล่ให้เห็นร่ำไร บางชิ้นเหมือนมีคนเอามาวางไว้บนพื้นนี้ถ้าหากไม่มีผงทรายกลบก็คงจะดูเหมือนของในตู้กระจกร้านค้าที่วางอยู่บนชั้นกำมะหยี่สีดำ มีร่ม หนังสือพิมพ์ พวงกุญแจ กระเป๋า เท่าที่เห็นดูเหมือนจะค่อนข้างใหม่ ไม่ใช่ประเภทที่โยนทิ้ง ให้ความรู้สึกว่าเป็นหาดทรายที่คนพากันแผ่นหนีไปด้วยความตื่นตระหนก ทั้งข้าวของไปเพราะความรีบร้อน

(เกาะแห่งกาลเวลาที่หายไป : ชีวานา กันดอลฟี)

”

บทที่ 2

หลักการใช้ภาษาไทย

